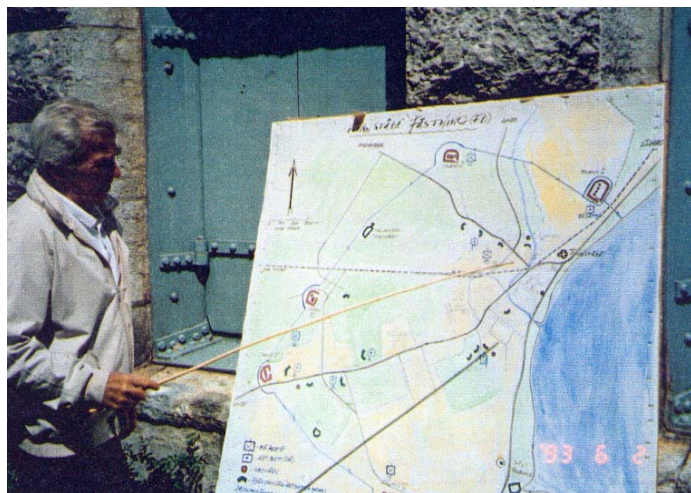

Tingstäde skans I, Gotland

I bruk från 1901 till 1939.

Tingstäde fästning är ett flera hektar stort område som skyddas en rad skansar och linjer. Längst upp till höger är skans I.

Skansen är murad av natursten med en hjässa av betong.

Det inre rymmer förläggningar, ledningscentral, kraftförsörjning och kök dimensionerat för hela fästningens behov.

Tingstäde fästning ligger vid Tingstäde träsk med resterna av en av Nordens märkligaste befästningar – det så kallade Bulverket från cirka år 1000. Tingstäde fästning var ett flera hektar stort område skyddat av fem skansar, två mellanverk och fältbefästningar. Det var en så kallad förrådsfästning. I orostider skulle trupp och förnödenheter säkras här.

Av denna anläggning är det skans I, det så kallade Fästet, som föreslås för bevarande. Skans I byggdes av natursten och betong av lokala hantverkare. Skansen var bestyckad med fyra 8,4 cm kanoner och kulsprutor. Anläggningen var i avsett bruk till 1939 men har därefter används vid krigsförbandsövningar och som förråd till 1990-talet.

Nulägesbeskrivning

Staten äger hela fastigheten som sedan 1993 förvaltas av SFV. Regeringsbeslut om SBM-förklaring finns inte. Förslag till skyddsföreskrifter är utarbetat av RAÄ (1998 07 03) och insänt till regeringen. Anläggningen är utpekad i utredningen *Försvar i förvar*.

Utän intäkter har SFV de senaste nio åren bekostat drift och underhåll, men i lägre grad än som egentligen erfordrats. Visst eftersatt underhåll finns.

Det vore lämpligt att diskutera fastighetsgränserna för att säkerställa möjligheten till skottfältsröjning i framtiden.

För ett relevant levandegörande av anläggningen krävs skyltning, samt vissa ytterligare åtgärder.

Levandegörande

SFV bedömer att anläggningen har stor lämplighet för levandegörande. Detta gäller under förutsättningen att anläggningen kopplas till ett större förvarshistoriskt sammanhang och ett nätverk av besöksmål. T.ex. skulle utvecklingen av ett försvarsmuseum i Tingstäde, vilket föreslås av *Försvar i förvar*, kunna vara en sådan satsning.

Gotland är en mycket turisttät del av Sverige. Många andra attraktioner finns i närheten. Detta ger goda förutsättningar att attrahera ständigt nya besöksgrupper.

Ett stort lokalt intresse har hittills funnits för anläggningen, som inretts, utrustats och visats av lokal intresseorganisation.

Kostnader

Kostnader för att bevara				Kostnader för att levandegöra				Intäkter					
Engångskostnader				Årliga kostnader för drift- och underhåll									
Startkostnad	Militär	Startkostnad	Eftersatt	Militär	Drift	Underhåll	Militär	Investeringar	Militär	Drift	Underhåll	Intäkter	
Fore	utrustning	Efter	underhåll	utrustning	tkr/år	bygg och	utrustning	bygg och	utrustning	tkr/år	bygg och		
överföring	tkr	överföring	tkr	tkr/år		installationer	tkr	installationer	tkr/år		installationer	tkr/år	
tkr		tkr				tkr/år					tkr/år		
0	0	700	2 200	13	250	169	0	500	13	55	10	0	
Summa: 2 900				432				500				78	0

SFV har inte haft några intäkter av anläggningen, men de senaste nio åren bekostat i genomsnitt 592 000 kr/år för drift och underhåll vilket är mindre än vad som erfordrats för att upprätthålla underhållsstatus.